

RvV nieuws

2022

Inhoudsopgave 2022

Voorwoord door de voorzitter....4
Lieve God....7
Mededelingen van het bestuur....9
In Memoriam Edy Korthals Altes....10
Vredesheld 2021....12
In Memoriam Louis Willem Carp (Wite)....14
Toekenning van de Freedom of Worship Award aan Religies voor Vrede Internationaal....16
Pleidooi voor een Universele Gewetensraad....19
Van havik tot vredesduif: diplomaat tijdens de Koude Oorlog 23
Verzoening als levenskeuze....25
De Cultuur van Vrede en de School van Vrede....29
Prinsjesdagviering 2022....31
Walk of peace 2022 in Almelo....33
In de tuin van religies en levensbeschouwingen....34
Openingen maken en vooroordelen onderuit halen....40
Economie van Franciscus....42
Het verhaal van Abu Hanifa's vader....43
Never wait to live....45
Wat is Religies voor Vrede?....46

In de tuin van religies en levensbeschouwingen

Tijdens de 11e Assemblee van de Wereldraad van Kerken (WCC) in Karlsruhe van 31 augustus tot en met 8 september 2022, waarin ik mocht participeren, ontdekte ik op een steenworp afstand van ons hotel een fascinerende tuin. Ik had gehoord dat hij bestond. Ik zocht en vond. Ik was de enige in die tuin op dat moment, in de vroege ochtend en ik ervoer stilte, rust, bezinning en ontvankelijkheid.

De Garten der Religionen (tuin der religies en levensbeschouwingen) in Karlsruhe werd zeven jaar geleden in september 2015 geopend. Het is een initiatief waaraan meer dan vijftig verschillende organisaties, die zich inzetten voor verbinding en voor goede contacten tussen religies en levensbeschouwingen, hebben bijgedragen.[1] Er zijn overigens nog wel meer tuinen van vrede te vinden, zoals bijvoorbeeld in Keulen en in Wuppertal. Wie deze tuin in Karlsruhe betreedt ziet een fraai geheel, dat bestaat uit een aantal cirkels. Ik zag allerlei religieuze teksten, die waren uitgesneden in rond-gebogen ijzeren platen, die samen zelf ook weer een cirkel vormden. In elke cirkel was tevens een vloermozaïek te bewonderen. Vijf cirkels van die cirkels vertegenwoordigen de vijf grote wereldreligies: Jodendom, Islam, Christendom, Hindoeïsme en Boeddhisme. Dan was er ook nog een cirkel die nog enkele andere religies huisvestte, zoals het Bahái-geloof, filosofieën, politieke waarden en algemene mensenrechten. Ook mensen die geen bepaald geloof aanhangen, maar wel een levensbeschouwing hebben waren op deze manier vertegenwoordigd. Religies voor vrede wil mensen naar een diepere waarheid leiden, naar een verandering van denken en leven en naar wederzijds begrip.

Nieuwe generaties

Hoe kunnen we de nieuwe generaties van Europa laten groeien in het gedachtengoed van religies voor vrede? Ga eens naar die tuin, als je de kans hebt en praat erover met elkaar. Er is inmiddels ook een goede handleiding van de verschillende

[1] https://www.gartenderreligionen-karlsruhe.de/.

godsdiensten voor leerkrachten ontwikkeld, met medewerking van de *Universiteit Thessaloniki* (Orthodox), de *Katholieke Universiteit Leuven*, *het Centre of Expertise for Intellectual Reformation Research and Advice* (Islam), de *Evangelische Theologische Faculteit Leuven* (Protestant) en de *Universiteit Ljubljana.*[2] Daarin staat prachtig materiaal waar leerkrachten mee aan de slag kunnen gaan. Van harte aanbevolen!

Ik las in de tuin o.a. de volgende inspirerende religieuze teksten over vrede, genade en goedheid in deze mooie tuin. Ze gaan over vrede en goedheid, over hemelse zaligheid en aanbidding, over waardering en respect, maar ook over het opruimen en overwinnen van obstakels en moeilijkheden, en het neerleggen van wapentuig. Hieronder volgt een aantal teksten in Nederlandse vertaling.

Kernteksten vanuit het Hindoeïsme

O, Godin, inwonend in alle wezens in de vorm van kracht, intelligentie, overvloed en stilte,
ik aanbid u vele malen! (Gebed tot Devi).
Gelieve altijd alle obstakels uit mijn weg te ruimen! (tot Ganesha)
Moge iedereen gelukkig zijn. Moge iedereen zich bekommeren om het welzijn van anderen. Om Vrede! Vrede! Vrede!

Kernteksten vanuit de Islam

En uw God is één enig God (Koran, Soera 2,158/163).
Ik ben de Boodschapper van God (Koran, Soera 7,61).

[2] **© EDUC8 (Educate to Build Resilience) Project, 2021.** https://project-educ8.eu/ Het document is ontwikkeld met medewerking van de *Aristoteles Universiteit Thessaloniki* (Orthodoxie: Ekaterini Tsalampouni en Apostolos Kralidis); de *Katholieke Universiteit Leuven*, Faculteit Theologie en Religiewetenschappen (Katholicisme: Didier Pollefeyt, Leen Deflem, Elies Van Noten) en de Faculteit Filosofie (Jodendom, Luc Anckaert, Pierre Costalunga,); *het Centre of Expertise for Intellectual Reformation Research and Advice* - CIRRA (Islam: Brahim Bouzarif); de Evangelische Theologische Faculteit.- ETF (Protestantisme: Jelle Creemers, Samuël Velinga); *de Universiteit Ljubljana*, Faculteit Theologie (Roman Globokar, Vojko Strahovnik, Mateja Centa, Matej Purger).

En voorwaar, de verblijfplaats van het hiernamaals is beter voor hen die godvrezend zijn. (Koran, Soera 6,32).

Kernteksten vanuit het Jodendom

G'd zal zich over u erbarmen en u bijeenbrengen uit alle volkeren waaronder hij u heeft verspreid (Deuteronomium 30:3).
U zult voor mij een koninkrijk van priesters en een heilig volk zijn (Exodus 19:6).
Hillel zei: Behoor tot de discipelen van Aäron, de vredelievende priester (Pirke Avot).
G'd schiep de mens naar zijn beeld en zei: Wees vruchtbaar en word talrijk (Genesis 1:22).
Machtige naties zullen zeggen: Laten we de berg van G'd beklimmen, het huis van G'd, zodat hij ons zijn wegen leert. Want de Torah zal uit Sion komen, en het Woord van God uit Jerushalaim.Hij zal de volkeren oordelen en geen volk zal tegen een ander volk het zwaard opheffen (Jesaja 2:3-4).

De meeste teksten vanuit het Jodendom in de tuin der religies zijn ontleend aan TENACH, de Hebreeuwse Bijbel. Genesis, Exodus,en Deuteronomium behoren tot het eerste deel van TENACH, namelijk de Thora (de wet, de eerste vijf boeken van Mozes). Zij vormen het hart van het Joodse geloof. De woorden van de profeet Jesaja behoren tot het tweede deel van TENACH: de Neviim (het boek der profeten). Jesaja is prominent aanwezig, maar ook Rabbi Hillel is in de tuin van de religies vertegenwoordigd. Van hem is ook de spreuk, die bekend staat als de gouden regel: "Wat gij haat, doe dat uw naaste niet aan" of zoals het Nederlandse spreekwoord luidt: "Wat gij niet wilt dat u geschiedt, doe dat ook een ander niet". Als symbool van het Jodendom is de Menorah, de zevenarmige kandelaar, geplaatst.

Kernteksten vanuit het Christendom

Jezus zegt: Zalig zijn de vredestichters, want zij zullen kinderen van God genoemd worden.
Gij zijt het licht van de wereld (uit de Bergrede).
Onze Vader in de hemel, geheiligd zij uw naam, uw koninkrijk kome
(uit het gebed: Onze Vader).

Ik geloof in de Heilige Geest, de gemeenschap der heiligen en het eeuwige leven
(uit de Apostolische Geloofsbelijdenis)

In het midden van de christelijke cirkel staat een ronde liturgische tafel, door protestanten de avondmaalstafel genoemd, door rooms-katholieken het altaar. Dit laat zien , dat de eucharistie (het avondmaal) het hart is van het christelijk geloof. Opvallend is dat er geen oudtestamentische teksten in deze cirkel opgenomen zijn, terwijl de joodse geschriften, diedoor christenen het Oude of Eerste Testament genoemd worden, wel onderdeel zijn van de christelijke Bijbel. Op het vloermozaïek zien we het kruis afgebeeld en een weergave van het verhaal van de wonderbare broodvermenigvuldiging. Jezus deelde vijf broden en twee vissen , zodat een hele mensenmenigte voldoende te eten had. Het is wel zeer opmerkelijk, dat er op dit mozaïek slechts vier broden afgebeeld zijn in plaats van vijf.

Kernteksten vanuit het Boeddhisme

Haat eindigt nooit met haat. Haat eindigt met liefde (Boeddha).
Je moet weten dat alle verschijnselen als dromen zijn (Boeddha).
Zoals we onze eigen traditie waarderen, moeten we alle andere tradities waarderen en respecteren (Geshe Kelsang Gyatso).
Het boeddhisme onderzoeken betekent zichzelf onderzoeken (Dogen Zenji).

Kernteksten vanuit de vrije religieuze gemeenschap Bahá'í

De geest is vrij en het geloof is vrij.
Het welzijn, de vrede en de veiligheid van de mensheid zijn tot die tijd onbereikbaar.
Hun eenheid is niet stevig gevestigd (Bahá'u'lláh).

Margriet Gosker

G“TT WIRD SICH
ERBARMEN UM
AUS ALLEN VÖLKERN
UNTER

In de naam van Allah, de weldadige, de genadige. Gezegend zij de Heer van het Universum die ons geschapen heeft en ons gemaakt heeft tot stammen en volkeren. Opdat we elkaar mogen kennen, niet opdat we elkaar mogen verachten.

Als de vijand bereid is tot vrede, wees gij dan evenzo bereid tot vrede, en vertrouw op God, want de Heer is degene die alle dingen hoort en weet. En van de dienaren van God, zijn zij de Meest Gezegenden die over de aarde wandelen in nederigheid, en als we hen aanspreken, zeggen we “vrede”.

Moslim gebed